

Expedition Sudan med Nils Billing

10–25 mars 2017 (16 dagar campingsafari)

Sista anmälningsdag för att vara med i en eventuell utlottning är den 10 mars.

Sudan – kan man åka dit? Där är väl bara krig och elände! Nej, inte bara, även om landet är mycket hårt drabbat. I området norr om huvudstaden Khartoum, mot den egyptiska gränsen där de svarta faraonerna härskade, kan man resa och det är dit vår resa går. Resten av landet avråder UD från att resa till.

Till Sudan kommer mycket få besökare, enligt uppgift bara runt 2 500 gäster per år, så SGS kommer utgöra cirka 1 % av landets årliga turism! Med 4-hjulsdrivna jeepar gör vi en expedition djupt in i Sudans öken. Vi är helt självförsörjande. Här ute lever bara nomader och stamfolk med sin boskap vid oaserna. Vi får också besöka de viktigaste och intressantaste arkeologiska platserna. Följ med på en oförglömlig expedition!

Innan jag arbetade vidare med detta reseförslag för SGS kontaktade jag vår svenska ambassad i Khartoum för att förvissa mig om att detta inte var en helt galen idé. De bekräftade att man kan resa i norra delarna av landet och föreslog just den lokala arrangör som jag valt att samarbeta med. Det avgjorde saken och här är nu ett av två spännande reseförslag för oss SGS-are. Det andra förslaget är en sängbaserad 11-dagarsresa som presenteras i ett separat program.

Dag 1 Flyg till Khartoum via Istanbul

Vi flyger med Turkish Airlines via Istanbul till Khartoum. Vi landar på småtimmarna, blir mötta och får skjuts in till hotellet. Måltider ombord på planet ingår.

Dag 2 Khartoum och med 4-hjulsdrivna jeepar ut i öknen (ca 4 timmar)

Vi oss ut i staden på en kort stadsrundtur. Här finns ett fint arkeologiskt museum som vi besöker. Utöver utsökta föremål, finns här två tempel som UNESCO räddade när Assuandammen byggdes.

I Khartoum möts den Blå och den Vita Nilen. Vi åker över floden vid brytningspunkten och kommer över till president palatset på andra sidan. Här halshöggs general Gordon av Mahdis trupper 1885. Vi fortsätter och snart når vi Omdurman, Sudans gamla huvudstad, där vi kan se Mahdis grav från utsidan.

Sen förmiddag lämnar vi staden i våra 4-hjulsdrivna bilar. Alla har fönsterplats och våra chaufförer kör oss lugnt och tryggt. Vi reser cirka 20 mil på asfalt genom ett flackt ökenlandskap och vi kan se 360 grader runt oss. Lunch intar vi på Tam Tam, ett tehus som fungerar som en vägkrog i öknen. Sent på eftermiddagen lämnar vi landsvägen och hittar ett fint ställe att slå läger för natten. Den afrikanska stjärnhimlen bjuder på nya stjärnbilder.

Med Landcruisers eller Toyota Hilux når vi långt ut i öknen till byar och arkeologiska lämningar som sällan besöks. Vi är helt självförsörjande under resan.

Wadi el Milk och oasen El Bab i Västra öknen (ca 6 timmar)

Resan fortsätter västerut genom öknen och snart når vi oasen Wadi El Milk med många akacior. Här finns ett fåtal vattenkällor och ibland slår sig nomadfolket, bisharin, ner i området. Vi viker av åt norr genom ett vilt område med små sanddyner där det är lätt att köra fast. Här får alla som kan vara beredda att hjälpa till och dra loss bilen om det skulle behövas. Så småningom når vi det mystiska fortet Gala Abu Hamed mitt i öknen. Det upptäcktes av en tysk arkeologisk expedition för mindre än 10 år sedan och är från Napatas storhetstid 700-500 f Kr. Ruinerna är i huvudsak stora murar på cirka 100 meter, delvis täckta av sand. Man tror att fortet användes som handelsplats för karavaner som

kom från Centralafrika till Nilen. Men hur det var möjligt för människor att bo här är en gåta. Här finns inget vatten.

Vi ger oss av i våra jeepar igen och målet är ställt mot det mystiska berget Jebel Peak, en färd som tar oss nordväst djupt in i Västra öknen. Här finns några intressanta förhistoriska inristningar i klipporna. Nattläger slår vi i liten vacker oas med palmer och sanddyner.

Dag 5 El Bab och Dongola i Västra öknen (ca 2 timmar)

Nu vänder vi österut till Nilen och når Dongola, den viktigaste staden i norra Sudan. Här provianterar vi för de kommande dagarna. På eftermiddagen tar vi den nya vägen upp mot den egyptiska gränsen. Återigen svänger vi av och ut i öknen. Landskapet är märkligt med stora klippblock i granit utslängda som om jättarna roat sig. Vi hittar en fin plats att slå nattläger.

Solebtemplet

Vår färd bjuder på vidunderliga vyer.

Dag 6 Solebtemplet (ca 5 timmars resa totalt under dag 6–7)

Vid Nilens tredje vattenfall ligger flera små byar som vi åker igenom på vår väg till Marakol, ett medeltida slott varifrån vi har en fin vy över Nilen och vattenfallet. Färden går vidare genom bergsöken till vägen som leder till Solebtemplet, det vackraste av alla egyptiska tempel i Sudan, vittnesbörd om det Nya riket (ca 1400 f Kr). Många väggar är rikt dekorerade med hieroglyfer och här finns många höjda reliefer och kolonner. Vi övernattar i ett privat nubiskt hus i Soleb.

Dag 7 Jebel Doshia och Västra Amara

Vi fortsätter norr ut och besöker Jebel Doshia med egyptiska stelar från Thutmosis III:s regeringstid. Nu blir det bekvämt ett tag, vi är ute på asfaltsvägen och vårt mål är Västra Amara, en gammal egyptisk stad. Där pågår en arkeologisk utgrävning av en grupp forskare från British Museum, London. Vi övernattar i ett privat nubiskt hus i Tombos.

Dag 8 Dalkatarakten och nubiska byar (ca 3 timmar)

Färden går genom ett område där sanden sträcker sig hela vägen ner till Nilen. Här finns förstås inga bosättningar eller odlingar. Efter några kilometer ser vi klippblocken i Nilen som utgör Dalkatarakten. Det är ett vackert område och här finns flera små nubiska byar. Hit kommer få besökare – även med sudanesiska mått mätt. Vi slår läger för natten.

Dag 9–10 Delgo, 3:e katarakten, Tombos, Kerma och nubiska byar (ca 4 timmar under två dagar)

Med en lokal färja tar vi oss tillsammans med lokalbefolkningen, åsnor, getter och kameler över till andra sidan Nilen. Om färjan inte skulle gå, åker vi söder ut och tar oss över floden. Det påverkar inte vår resa. Vi kör söder ut på vägen mellan Khartoum och Wadi Halfa, hamnen varifrån färjorna till

Aswan går. Efter att vi passerat byn Delgo är det bara några kilometer innan vi ser de stora stenblocken i Nilen som utgör den tredje katarakten. För de gamla egyptierna när de seglade uppför Nilen, var denna katarakt det tredje hindret de var tvungna att ta sig förbi.

Vi fortsätter vår färd mellan nubiska byar och stora klippblock vid den tredje katarakten till byn Tombos. Här bröts granit för cirka 2 800 år sedan och statyn av kung Taharqa som härskade på 600-talet f Kr ligger fortfarande kvar i sanden. Vid Nilens strandbank ser vi intressanta, egyptiska inskriptioner i klipporna. Det här var den sydligaste gränsen av det gamla egyptiska kungadömet under flera århundraden.

Det majestätiska monumentet Defuffa förtjänar också ett besök. Här finns också ett litet, men mycket intressant museum som grundades av en schweizisk arkeolog efter att man funnit sju statyer av de svarta faraonerna vid utgrävningarna 2003. Våra skickliga chaufförer kör oss sedan vidare söder ut längs Nilen och vi når de centrala delarna av det nubiska området. Här talar befolkningen inte arabiska och håller inte så hårt på den muslimska religionen. Här täcker inte kvinnorna ansiktet och pratar gärna med en besökare. Här stannar vi och får en inblick i hur de lever.

Gamla Dongola

Vy över Amontemplet, Jebel Barkal.

Dag 11 Gamla Dongola, Karima, världsarvet Jebel Barkal och El Kurru (ca 4 timmar)

I det arkeologiska området Gamla Dongola finns bland annat en kristen, koptisk kyrka med marmorpelare som vi besöker och ruiner efter kyrkor som legat vid Nilens strand. Vi fortsätter till den lilla staden Karima vid berget Jebel Barkals fot. Jebel betyder berg på arabiska och Jebel Barkal har varit ett landmärke i öknen i alla tider. Det syns på mils avstånd! Berget är heligt sedan urminnes tider och vid foten av detta röda, sandstensberg, ligger ett tempel, helgat åt faraonernas nya styre och deras beskyddare Amon. Berget, nubiernas Olympus, var nubiernas religiösa hjärta under mer än 1 000 år. Utöver ruinerna från det stora templet finns här fortfarande flera stora, skulpterade granitstycken som man antar skulle flankera en lång aveny ner till en hamn vid Nilen. I själva bergväggen ligger ett stort rum som är dekorerat med höjda reliefer. Jebel Barkals arkeologiska plats finns upptaget på UNESCO:s världsarvslista.

Den kungliga kyrkogården i den forna staden Napata som var nubiernas huvudstad från 800 till 400 f Kr, hade många pyramider, belägna på tre olika platser: några hundra meter norr om Jebel Barkal, cirka 1,5 mil söderut från det heliga berget i El Kurru och i Nuri på andra sidan Nilen. Vi besöker El Kurru och Napata, den gamla huvudstaden. Här har vi möjlighet att besöka två gravar som är utgrävd i klippan under pyramiderna. Den är delvis kollapsad, men vi kan fortfarande se hur den är helt dekorerad med bilder på faraonerna, gudarna och flerfärgade hieroglyfer. Inte långt härifrån är en intressant plats med förstenad, forntida skog, som vi inte ska missa.

Atrun-kratern där nomader samlas för att utvinna salt.

Fiskebåt vid sjön nära 4:e kataraken.

Dag 12 Karima, längs Nilen till Atrun-kratern (ca 4 timmar)

Dags för proviantering i Karima innan vi fortsätter vår resa. Det sköter våra sudanesiska vänner medan vi tar en liten båtutur på Nilen vid rakten, utforskar de små öarna och promenerar längs stranden. På andra sidan floden möter oss våra vänner med jeepar och de tar oss till Nuri där flera av pyramiderna står nära den mäktiga floden. Här finns också den store Taharqas pyramid. Vi strövar runt bland pyramiderna och fortsätter sedan. Vi ska köra genom Bayudaöknen, ett område omgärdat av Nilen där floden går i en båge mellan 4:e och 6:e katarakten. Det karaktäriseras av berg i vass, svart basalt, ofta vulkaniska och konformade, men omväxlande kommer vi in i områden med stenöken, vida dalgångar och uttorkade flodbäddar. Här finns mycket lite vegetation. Nomadfolk som bisharin, hassanya och manasir lever i isolerade grupper och det är stor chans att vi råkar på en eller flera grupper. De är boskapsskötare med kameler och åsnor.

Vid Atrun-kratern samlas nomader föra att utvinna salt ur den grönfärgade vattenkällan. Här lastar de saltet på kameler och åsnor och går sedan i karavaner för att sälja det på marknaderna i byarna längs Nilen. Ett otroligt arbete som förblivit detsamma genom århundradena.

Dag 13 Meroe (ca 5 timmar)

Idag åker vi ut ur Bayudaöknen och över Nilen med en lokal färja. När vi kör vidare visar sig plötsligt en oförglömlig syn. Över 40 pyramider reser sig på toppen av en kulle. Vi är framme vid det kungliga gravfältet Meroe. I natt campar vi nära pyramiderna.

Vid Meroe, ett av UNESCO:s världsarv.

Dag 14 Det kungliga gravfältet och konungastaden Meroe, ett världsarv (ca 2,5 timmar)

Det kungliga gravfältet Meroe ligger tre kilometer från Nilen på en kulle täckt av gula sanddyner. Flera av pyramiderna står ut mot den klara himmelen med sina skarpa silhuetter. Varje pyramid har sitt eget begravningskapell där väggarna är helt dekorerade med reliefer som visar kungens liv och offergåvor till gudarna. 2011 utsåg UNESCO lämningarna efter det meroitiska imperiet till världsarv.

På eftermiddagen når vi en av två fantastiska arkeologiska utgrävningar, Mussawarat el Sufra. Här blir det tydligt att elefanten spelade en viktig roll i detta område när vi ser mängder av dem återgivna i målningar på väggarna. Mussawarat ligger vackert i en dalgång omgiven av kullar. Det stora templet som en gång låg här spelade en viktig roll. Idag är bara ruinerna kvar, men med vår färdledare Nils Billings berättelser blir platsen levande. Vår sista campingnatt bor vi vackert vid Naga.

Några av många spännande möten längs vägen.

Dag 15 Naga, Omdurman och tillbaka till Khartoum (ca 4 timmar)

Bortom en torrlagd flodfåra, 30 km öster om Nilen, ligger Nagatemplet. Det är det andra centret som utvecklades under den meroitiska perioden. Här är öknen annorlunda, mer som i Sahara. Med klippor och sand. Templet är vigd till guden Apedemak. Det är en utsökt byggnad med dekorationer som visar guden med ett lejonhuvud, farao, ämbetsmän och rituella handlingar. En bit bort står en "kiosk", en annorlunda byggnad med arkader och pelare, inspirerad av både egyptisk, romersk och grekisk stil. Här finns också ett tempel till guden Amon. Platsen lever i högsta grad fortfarande och nomader kommer regelbundet hit under torrperioden och vattnar sin boskap i källan.

På eftermiddagen når vi Omdurman, Sudans gamla huvudstad, där vi besöker souken, marknadskvarteren. Vid solnedgången dansar virvlande dervischer vid sufiledaren Ahmed al Nils grav. Det ska vi inte missa! Vårt plan hem går efter midnatt, men vi har tillgång till hotellrum så att vi

kan fräscha upp oss innan det är dags att inta en avskedsmiddag och åka ut till flygplatsen efter ett oföglömligt äventyr i ett av världens minst besökta länder.

Dag 16 Hemresa

Vi reserverar oss för att programmet kan komma att ändras pga förutsättningar vi inte råår över.

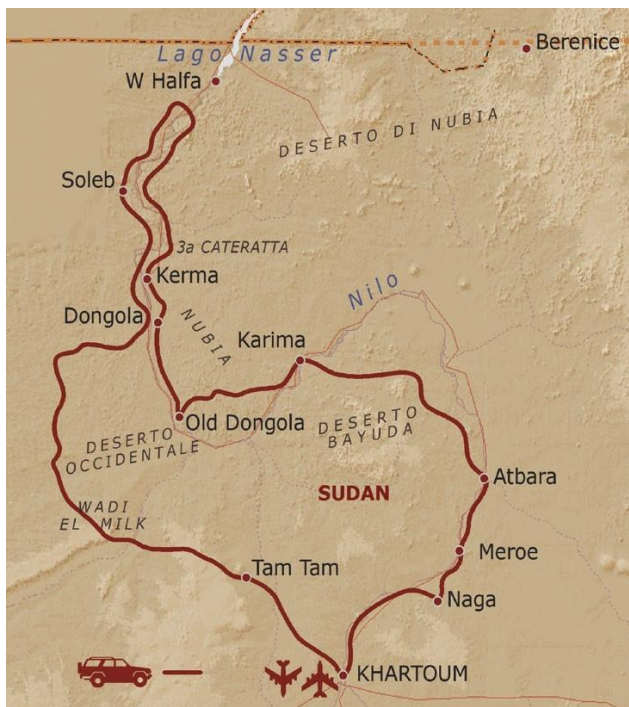
Resans karaktär

En camping expedition i Sudans vilda öken. Vi har kock, chaufför och lokal färdledare, men vi kan ändå komma i situationer då vi behöver hjälpas åt att till exempel dra loss en bil som fastnat i sanden. Vi färdas i konvoj med 4-hjulsdrivna Landcruiser eller Toyota Hilux genom öknen och besöker byar och de viktigaste arkeologiska platserna. Alla har fönster plats. Vi har med oss all mat och dryck, reservdelar, reservdäck, första hjälpen och satellittelefon. Chaufförerna är skickliga mekaniker och personalen har utbildning i första hjälpen. På vår expedition får vi inblick i både den storslagna historien och hur människor lever idag.

I Khartoum bor vi i delat dubbel rum på bekvämt hotell och två nätter bor vi i traditionella, nubiska hus, flerbäddsrum med gemensamma faciliteter. Resterande 11 nätter campar vi i kupoltält (2 x 2 m i golvyta). Vi bor 1-2 personer i varje tält. Liggunderlagen ingår, men sovsäck, kudde och handduk tar du med egen. Vi har stolar med oss så att vi kan sitta bekvämt vid måltiderna, vilka intas under bar himmel. Ett tvättfat finns för personlig tvätt och en enkel dusch kommer att riggas i lägret. Dag 7, 9, 11 och 13 kommer det finnas tillgång till fasta sanitära faciliteter. Tack vare att vi campar når vi spännande otillgängliga platser och får möta människor som mycket sällan får besök av främlingar.

Resans godbitar

- Med 4-hjulsdrivna jeepar genom öknen
- Camping med 1 000-stjärnig himmel
- Nubiska byar och kultur
- Arkeologiska lämningar från de svarta faraonernas storhetstid
- 2 världsarv – Meroe och Jebel Barkal

Resefakta

Datum: 10–25 mars 2017

Pris: från Stockholm 41 500 kr vid betalning över bankgiro tack vare att vi då kan ge dig rabatt. Vill du betala med kort är priset 42 350 kr.

Det går utmärkt att även resa från **Göteborg och Köpenhamn**, men på grund av flygbolagets regler kan vi inte få ett pris i förväg. Därför får du ett aktuellt prisförslag från oss på förfrågan. Vanligtvis blir det ingen större skillnad prismässigt.

Enkelrumstillägg: 2 300 kr (begränsat antal enkeltält)

I priset ingår:

- reguljärflyg från Stockholm med Turkish Airlines t/r
- alla lokala transporter i 4-hjulsdrivna jeepar (alla har fönsterplats)
- svensk färdledare
- lokal engelskspråkig färdledare
- del i tvåmanstält (11 nätter) och liggunderlag (5 cm tjock, 200x60 cm)
- bord och stolar vid måltider
- logi i flerbäddsrum i traditionella nubiska hus (2 nätter)
- logi i dubbelrum med privat dusch och toalett i Khartoum (1 natt + dagrum)
- helpension
- samtliga utflykter enligt program
- entréer enligt program
- drinks
- visum till Sudan
- bok och/eller karta
- litteraturtips
- praktisk information inför resan om vaccinationer, utrustning med mera

I priset ingår ej: obligatorisk arkeologisk avgift, fototillstånd och registrering av passet (USD260 betalas på plats), dryck utöver vatten

Antal deltagare: 13-18 personer

Svårighetsgrad: Inte fysiskt krävande, men du ska klara 11 nätter i tält

Klimat: Medeltemperaturen i mars är 27 grader (max 37 och min 20 grader). Normalt regnar det inte så här års.

Anmälan görs senast 10 mars till: Lotta Borgiel, Gränslösa Resor AB, Marsjö Hvilan, 643 94 Vingåker, tel 0151-209 00, e-post lotta@granslosaresor.se.

Finns det plats till alla som vill åka bekräftar vi detta. Annars görs en lottdragning snarast möjligt efter den 10/3. Resultatet läggs ut på SGS hemsida, sgsresa.nu, och en bokningsbekräftelse skickas till alla som fått plats.

Sista anmälningsdag för att vara med i en eventuell utlottning är den 10 mars. Därefter kan man anmäla sig i mån av plats.

Efter att du fått din plats bekräftad

får du en bokningsbekräftelse som också är din faktura på anmälningsavgiften, 2 000 kr. Den sätts in på bg 5713-6889 inom 10 dagar. Slutbetalning ska vara oss tillhanda senast 40 dagar innan avresa.

Avbeställningsvillkor: Vid avbeställning **mer än 45 dagar** före avresedatum är avbokningsavgiften 2 000 kronor, d v s hela anmälningsavgiften. Vid avbeställning **46–21 dagar** är avbokningsavgiften 50 % och **därefter** har arrangören rätt att innehålla hela resans pris.

Avbeställningsskydd: Se över ditt försäkringsskydd, så att du har en avbeställningsförsäkring. I många hemförsäkringar och kredit- och betalkort ingår avbeställningsskydd.

I övrigt gäller Allmänna villkor för paketresor och Gränslösa Resors särskilda resevillkor. Gränslösa Resor AB har ställt lagstadgade garantier till Kammarkollegiet.

Färdledare

Nils Billing leder vår resa. Han är egyptolog, religionshistoriker och författare. Dessutom har han ett intresse för människor, är lärare vid Uppsala universitet och har varit en uppskattad färdledare på oräkneliga resor och deltagit i flera arkeologiska undersökningar i Egypten.

26/4 Nils håller föredrag i Stockholm om hur man hittar i en pyramid. Mer info hos Egyptologiska föreningen i Stockholm, www.efis.se.

Preliminära flygtider

Datum	Sträcka	Avr	Ank	Flyg nr
10 mar	Arlanda–Istanbul	1210	1645	TK1794
10 mar	Göteborg–Istanbul	1230	1700	TK1798
10 mar	Köpenhamn–Istanbul	1225	1645	TK1784
10 mar	Istanbul–Khartoum	2045	0210	TK680
25 mar	Khartoum–Istanbul	0310	0635	TK681
25 mar	Istanbul–Arlanda	0830	1110	TK1793
25 mar	Istanbul–Göteborg	0850	1130	TK1797
25 mar	Istanbul–Köpenhamn	0850	1110	TK1783

TK = Turkish Airlines

Välkommen på Expedition Sudan!

Nisse, Lotta och Anna-Karin

Tel. 0151-209 00

E-post: info@granslosaresor.se

Hemsida: www.granslosaresor.se

Marsjö Hvilan, 643 94 Vingåker, org nr 556649-4836, bankgiro 5713-6889